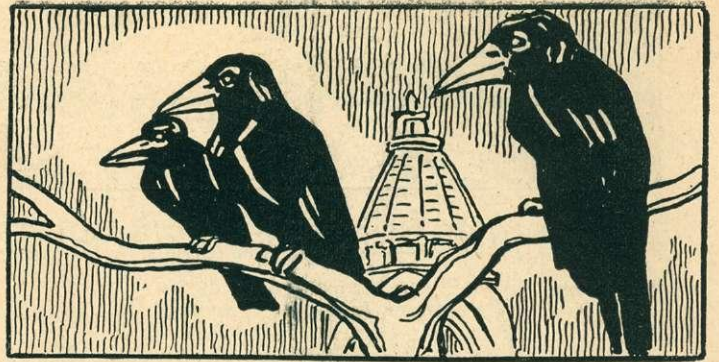

MI. UJSÁG AZ. ÁLLAT- KERTBEN?

BUDAPEST FŐVÁROS ÁLLAT- ÉS NÖVÉNYKERTJÉNEK KÖZLEMÉNYEI

Budapest, 1921.

VIII. évfolyam. 1—2. szám.

Január 1—15.

KIADJA: BUDAPEST FŐVÁROS
ÁLLAT- ÉS NÖVÉNYKERTJE

Az állat- és növénykert igazgatóságának
közreműködésével szerkeszti:
RAITSITS EMIL

Megjelen mint az „A TERMÉSZET”
:o: :o: :o: melléklapja :o: :o: :o:

A hamburgi állatkert csődje.

Hagenbeck állatkertjének bezárása után Németországot újabb csapás éri. Ugyanis a hamburgi állatkert csőd előtt áll. A Hamburger Correspondent írja, hogy Hamburg a világ és az idegenek városa, az idegen utazók száz-ezreinek utazási vágyát képezte. Az utazók a világváros meglátogatásakor sohasem feledtek meg a híres hamburgi állatkert megtekintéséről. Lelkesedve beszélt minden látogató erről a kulturintézményről s ily módon világhírré tett szert. Most azonban a város az előtt a fenyegető veszedelem előtt áll, hogy Hamburg egy napon elveszíti állatkertjét.

Hamburg tanácsa és a polgárság ugyanis kimondta, hogy ezentúl az eddigi évi támogatást nem adhatja meg. Ez a határozat kimondta a 60 éves állatkertnek, amelynek első igazgatója Brehm volt, a halálos ítéletét. Már tíz év óta fokozatosan küzdött az állatkert a pénzhiány miatt. Az 1908. évben a veszteség 50.000 márkát tett ki, mire az állam az adósságot megtérítette és évente 75.000 márka segélyt biztosított avval a kikötéssel, hogy a belépőjegyeket le kell szállítani, 67 félnapon olcsóbb belépti díjakkal látogathassa a közönség az állatkertet, továbbá az aquarium megtekintése teljesen díjtalan legyen. Az állam rosszul számított, hogy az olcsóbb belépti díjak mellett többen látogatják az állatkertet s így a jövedelem is emelkedik. A belépti díjak csökkentésével, bár különösen vasárnapokon tömegesen látogatták az állatkertet, mégis a jövedelem lényegesen csökkent, evvel szemben a tömeges látogatások alkalmával létrejött rongálások az állatkert javítási költségeit lényegesen emelték. Az állatkert ezen az úton haladva, mindinkább súlyosabb pénzügyi zavarba jutott, úgy, hogy a társaság 1912. évben az eredetileg tervezett 1¹/₄ millió márka helyett 800.000 márka államkölcsönt volt kénytelen felvenni és ugyanekkor 30 év helyett 20 évre adták bérbe az állatkertet a

társaságnak. Az előirányzott összeg az állatkert népszerűsítésére szolgáló változtatásokra és újításokra, így Vivarium (rovarok és kis állatok részére), a zoológiát szolgáló mozgófénykép színház, aquarium építésére szolgált volna, de a kölcsön csökkentésével csupán az állatkert bővítése és a feltétlenül szükséges építkezés volt végrehajtható. A társaság mozgási szabadságát még inkább gátolta a kirendelt kormánybiztos vétőjoga.

A szép tervek dugába dőltek, amelyeknek megvalósítását még inkább lehetetlenné tette az időközben kitört világháború. Az állatkert állatainak legjobb barátai és ápolói mind a harctérre kerültek és helyettük gyenge szervezetű és vonakodó, használhatatlan embereket kellett alkalmazni. Az élelmezés folytonosan drágult. Emellett a személyzeti kiadások emelkedtek a legnagyobb mértékben. Az állam ezért az évi segélyt első alkalommal 300.000, majd 400.000, végül 600.000 márkára emelte, de az egész összeg csupán a személyzet igényeinek kielégítésére szolgált, míg egyéb kiadásra egy fillér sem maradt. A háború lezajlása után még súlyosbodott a helyzet, mert a leszerelés kormánybiztosa nem engedélyezte a feleslegessé vált ápolószemélyzet elbocsájtását és emellett az állam a 67 olcsóbb félnap helyett egész napot írt elő. Végül az állam is belátta a bevétel aránytalan csökkentését és az 1919. évben megengedte a belépő díjak emelését a háború előtti összegre, úgy, hogy az állatkert bevételének emelkedése 250.000 márka volt. Az örvendetes emelkedés azonban nem fedezi egyúttal a márka értékének nagyfokú csökkenése folytán keletkezett nagy drágaságot.

A részvénytársaságtól a legsúlyosabb helyzetben az állam megvonta a segélyt. Ezek után nem tehet egyebet a részvénytársaság, minthogy felosztatja az állatkertet. A felosztatás mellett a részvényesek nem fognak károsodni, mert a passiva részvényekben 750.000 márka és 650.000 márka még vissza

nem fizetett államkölcsön, evvel szemben felosztatás esetében csupán a papagályok eladásából 500.000 márka, a vizilovakért 300.000 márka eladási ár és az aquarium állatainak értéke máris megtérítene a passivákat. Az állatállomány nagyobb részének, az épületek berendezésének, a leltári tárgyaknak, az igen értékes gyűjteményeknek, a könyvtárnak és egyéb más tárgyaknak eladása folytán a részvényesek bőséges nyereséghez jutnak. Az állatkert felosztatásával a vesztes ezek szerint csakis a köz lehet.

HIREK

***

Teknősbékák versenyfutása nagy szenzációja volt a londoni állatkertnek, annyival is inkább, mert a versenyzők elég öreg legények a futáshoz. Egyik vasárnapon három teknős állt a starthoz, az egyik 320 éves, a másik 290 és a harmadik 270 éves. Mindegyiknek a hátán egy csinos kis gyermek ült. Az indulás egy tizlábnyi háromszögből történt, a célnál pedig mint győzelmi pálma és jutalom: egy káposztafej ékeskedett. A győztes a 290 éves középkorú versenyparipa lett. Az egyik outsider lovasa sóhajtván jegyezte meg verseny után, hogy inkább szeretett volna egy jobb számarat!
— nyil —

A helgoland madártani állomás. Évtizedek óta Helgoland a madárvonulás tudományos vizsgálatának szolgálatában állott. Régebben Gaethke igen fontos vizsgálatokat végzett a madárvonulások tanulmányozása terén, 1909-ben bekövetkezett halálával a madártani intézet vezetését munkatársa, Weigold Hugó dr. vette át, aki vizsgálatait tervszerűen vitte keresztül és külföldi utazásaival helgoland megfigyeléseit kiegészítette. 1913. évben Tibet keleti részére utazott tanulmányútra, ahonnan csak a háború befejezése után, 1919. évben térhetett vissza hazájába. Azóta vezetése alatt újból megindultak a vizsgálatok ezen a téren. Sajnos azonban, a német kultusz-kormány nem gondoskodik jelenleg fenntartásához okvetlen szükséges anyagi erőkről.

A kiadásért felelős: RAITITSITS EMIL